"הפאה "והבכורים "והראיון "וגמילות חסדים "ותלמוד תורה: א"ר יוחנן כסבורין אנו לומר הראיון אין לו שיעור למעלה אבל יש לו שיעור למטה עד שבא ר' אושעיא ברבי ולימד: הראיון אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה אבל (א) חכמים (אומרים) הראייה מעה כסף והחגיגה שתי כסף. מאי הראיון: רבי יוחנן אמר ראיית פנים בעזרה וריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן, בעיקר הרגל כולי עלמא לא פליגי דראיית פנים בקרבן, כי פליגי בשאר ימות הרגל, כל היכא דאתא ואייתי כולי עלמא לא פליגי דמקבלינן מיניה כי פליגי דאתא ולא אייתי: דר' יוחנן סבר ראיית פנים בעזרה דכל אימת דאתי לא צריך לאתויי, ריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן דכל אימת דאתי צריך לאתויי, איתיביה ריש לקיש לרבי יוחנן °ולא יראו פני ריקם! אמר ליה בעיקר הרגל, איתיביה "ולא יראו פני ריקם" בזבחים, אתה אומר בזבחים או אינו אלא בעופות ומנחות: ודין הוא - נאמרה חגיגה להדיוט ונאמרה ראייה לגבוה מה חגיגה האמורה להדיוט זבחים, אף ראייה האמורה לגבוה זבחים, ומה הן זבחים °עולות, אתה אומר עולות או אינו אלא שלמים ודין הוא: נאמרה חגיגה להדיוט ונאמרה ראייה לגבוה מה חגיגה האמורה להדיוט בראוי לו אף ראייה האמורה לגבוה בראוי לו, *וכן בדין שלא יהא שולחנך מלא ושולחן רבך ריקם! א"ל בעיקר הרגל, איתיביה (ב)ר' יוסי בר' יהודה אומר שלש רגלים בשנה נצטוו ישראל לעלות ברגל: בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות ואין נראין חצאין משום שנאמר "כל זכורך" ואין נראין ריקנים משום שנאמר "ולא יראו פני ריקם"! א"ל בעיקר הרגל. איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש (ג) יראה יראה מה אני בחנם א] אף אתם בחנם! *אלא כל היכא דאתא ולא אייתי דכולי עלמא לא פליגי דעייל ומתחזי ונפיק כי פליגי דאתא ואייתי: רבי יוחנן דאמר ראיית פנים בעזרה - ראיית פנים הוא דאין לה שיעור הא לקרבן יש לה שיעור, וריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן דאפילו קרבן נמי אין לו שיעור, איתיביה °הוקר רגלך מבית רעך! התם בחטאות ואשמות כדרבי לוי דרבי לוי רמי: כתיב "הוקר רגלך מבית רעך" וכתיב °אבא ביתך בעולות" לא קשיא כאן בחטאות ואשמות כאן בעולות ושלמים תניא נמי הכי "הוקר רגלך מבית רעך" בחטאות ואשמות הכתוב מדבר, אתה אומר בחטאות ואשמות או אינו אלא בעולות ושלמים? כשהוא אומר "אבוא ביתך בעולות אשלם לך נדרי" הרי עולות ושלמים אמור הא מה אני מקיים "הוקר רגלך מבית רעך" בחטאות ואשמות הכתוב מדבר: ואין נראין חצאין כו': סבר רב יוסף למימר מאן דאית ליה עשרה בנים לא ליסקו האידנא חמשה ולמחר חמשה

א"ל

שמות כג

משלי כה

תהלים כו

[ביצה כ:]

[עי' תוספות ב"ב קנד: ד"ה ... ותוספות בכורות ד: ד"ה אלא]

תורה אור

הפאה · לא נתנה בו תורה שיעור (ד) ואע"פ שאין לפאה שיעור נתנו בו חכמים שיעור אחת מששים: וכן הבכורים · "ולקחת מראשית כל פרי האדמה" (דברים כו) ולא נאמר כמה: והראיון · לקמן מפרש: אמר רבי יוחנן כסבורין הייו לפרש · האי אין לו שיעור דקתני הכא: אין להן שיעור למעלה · שיביא כמה שירצה: אבל למטה יש לו שיעור · שלא לפחות ממעה כסף כמו ששנינו במשנתינו והייתי סבורין דשיעור דאורייתא הוא: עד שבא ר' אושעיא ברבי ולימד · "ברבי" = גדול בדורו: ולימד שאין לו שיעור לא למטה ולא למעלה · מן התורה: אבל חכמים כו' · כלומר שיעור מעה כסף ושתי כסף האמור במשנתינו בראייה ובחגיגה מדברי חכמים הוא אבל אמרו חכמים גרסינן: מאי הראיון · ולא תנא 'הראייה' דליהוי משמע דמי עולה דהאי השתא לאו בדמים משמע אלא במצות ראיית פנים: רבי יוחנן אמר ראיית פנים בעזרה · כמה פעמים שהוא חפץ בא ומראה עצמו בעזרה ואין צריך להביא קרבן בכל ראייה וראייה: ראיית פנים בקרבן · וצריך להביא קרבן על כל פעם ופעם: בעיקר רגל · ביו"ט ראשון: בזבחים · צריך להביא קרבן בהמה הזבוחים בסכין ולא עולת העוף שהיא נמלקת: נאמרה חגיגה ברגל · למאכל הדיוט: ונאמרה ראייה לגבוה · דהא "לא יראו פני" דכתיב משמע לצורכי אני שואל: מה חגיגה האמורה להדיוט = זבחים · של בהמה דכתיב "לא ילין חלב חגי עד בקר" (שמות כג) במידי דאית ליה חלב הקרב לגבוה קאמר: ואין נראין חצאין · מפרש לקמן: (ה) בחטאות ואשמות · שלא תחטא ותזקק להביא חטאת ואשם: מבית רעך · מבית אוהבך הקב"ה שקרא ישראל רעים שנאמר "למען אחי ורעי" (תהלים קכב): סבר רב יוסף למימר כו' · דאי לאו הכי מאי אין נראין חצאין דיליף מבכל זכורך אי שלא יהיו חציין עולין מזכורך נפקא שהרי כל הזכרים בכלל זכורך:

א"ל

אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה: הדר פריך בירושלמי רבי ברכיה בעי למה לא תנינן עפר לסוטה, אפר פרה, רוק יבמה, דם צפור של מצורע א"ר יוסי לא אייתינן במתני' אלא דברים שהוא מוסיף עליהן ויש בעשייתן מצוה ואלו אע"פ שמוסיף עליהן אין בעשייתן מצוה:

גמילות חסדים · בירושלמי הדא תימא בגופו אבל בממונו יש לו שיעור וביקור חולים דאין לו שיעור כדאיתא בנדרים (דף לט:) הוי בכלל גמילות חסדים:

כסבורין אנו לומר דיש לו שיעור למטה · וסבירא ליה כהידך תנא בירושלמי דחשיב פאה דיש לה שיעור למטה:

רבי יוחנן אמר ראיית פנים בעזרה · דכיון דאייתי (ו) בראייה חדא זימנא מיפטר בכך אם ירצה או יביא כמו שירצה אבל ראיית פנים בקרבן יש לו שיעור דסבירא ליה לרבי יוחנן מעה כסף ושתי כסף לאורייתא והכי איתא בירושלמי דמסכת פאה מתני' בראייה (ז) אבל בקרבן יש לו שיעור דא"ר יוחנן מעה כסף שתי כסף דאורייתא ועוד אמר במכילתין רבי יוחנן כדעתיה דאמר כל השיעורים הלכה למשה מסיני ואמר מעה כסף ושתי כסף דאורייתא וריש לקיש דמוקי לה בראיית פנים בקרבן סבירא ליה כר' (*יהושע) דאמר מעה כסף שתי כסף דרבנן וכן אמר התם לא יראו פני (ח) כל שהוא אבל חכמים נתנו להם שיעור מעה כסף שתי כסף ומיהו הש"ס שלנו לא נחית להכי אלא להך לישנא קמא משמע דבעי למימר דמתניתין מיירי אף במועד הלכך לא מצי לאוקמי בראיית קרבן דאז לא מיחייב כלל להביא אבל בראיית פנים מיחייב לבוא חדא זימנא ומשם (זה) והלאה אין לו שיעור וריש לקיש אמר דמתני' נמי בראיית פנים בקרבן דמיחייב להביא ומ"מ צריך לומר דסבירא ליה כרבי יהושע כדפירשתי כדי שלא יהא שיעור כלל ולאידך לישנא דאתא ואייתי בו ביום קאמר דלא מקבלינן (ט) משום בל תוסיף כיון דכבר נפיק אבל למחר וליומא אוחרא מצי להביא אם ירצה והא לא פטר ליה קרא מה אני בחנם רק בחובה אבל אי מייתי שפיר מקבלינן וכן משמע לישנא דלעיל דאתא ולא אייתי בשאר יומי ולא פליג רבי יוחנן רק דלא מיחייב לאתויי אבל אי מייתי מקבלינן שפיר וריש לקיש לא איתותב אלא משום דמיחייב ולא מחייב ליה קרא ולא דמי האי יש לו שיעור להביא דירושלמי דהתם מלמטה מיירי (*ודחי) הקרבן אבל הכא קיימינן שיעור בהבאתו ואם נבוא להשוותם יחד הא לקרבן יש לו שיעור למטה כדאיתא בירושלמי וה"נ דין הוא שיש לו שיעור בהבאתו אי בעי מייתי אי מקבלינן מיניה או לא ומיהו לפי לשון הירושלמי לא ידענא היכי מוקי לה מתני' בראיית פנים בעזרה ולא בקרבן משום שיש לה שיעור כרבי יוחנן והא חשיב פאה שיש לה שיעור למטה ושמא דהו"ל בעי לייתבו למתני' כדברי הכל אף כתנא דאמר פאה אין לה שיעור לא למעלה ולא למטה ומתוקמא בראיית פנים לחוד לרבי יוחנן כן נראה לי הפירוש דהך שמעתתא:

מביאין

רבינו חננאל

דברים שאין להם שיעור הפאה והבכורים והראיון כו'. א"ר יוחנן בא ר' אושעיה ברבי ולימד הראיון אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה · אבל חכמים אומרים הראיה מעה כסף ותגיגה שתי כסף סאי הראיון ר' יוחנן אמר ראיית פנים בעזרה כלומר ביאתו ויציאתו בעזרה כמה פעמים אין לה שיעור · ר"ל אמר ראיית פנים בקרבן · ואמרינן בעיקר הרגל כלומר בתחלת הרגל בעת בואו להקביל פנים בעזרה דברי הכל ראיית [פנים] בקרבן כי פליגי בשאר ימות הרגל וכל עידן דמייתי ועייל כ"ע לא פליגי דמקבלין מיניה כי פליגי היכא דאתא בשאר ימות הרגל ולא אייתי ר' יוחנן אומר עייל דלא צריך לאתויי כל זמן דעייל ור' שמעון בן לקיש [אומר] לא עייל אלא אי מייתי קרבן בהדיה · ומותיב ר"ל והכתיב ולא יראו פני ריקם · ופריק ר' יוחנן ההוא בעיקר הרגל כי קאמרינן דלא צריך היכא דאייתי בעיקר הרגל ולא אייתי בשאר ימות הרגל · איתיביה לא יראו פני ריקם בזבחים אתה אומר בזבחים או אינו אלא בעופות ובמנחות ודין הוא נאמרה חגיגה להדיוט ונאמרה ראיה לגבוה כו' ופריק רבי יוחנן ההוא בעיקר הרגל וכן בהא דר' יוסי ב"ר יהודה והדר ר' יוחנן ומותיב ליה לר"ל כתיב יראה וקרינן יראה מה אני בחנם אף אתם בחנם · ופרקינן אלא לעולם בעו לאתויי דהא כתיב ולא יראו פני ריקם *) וכל היכא דאתא ולא אייתי אע"ג דעבר כ"ע לא פליגי דעייל בעזרה ומתחזי ונפיק כי פליגי דאתא ואייתי בעיקר הרגל · ר' יוחנן אומר תוב לא מייתי דראיית פנים בעזרה הוא דאין לו שיעור וכל אימת דאתי עייל אבל ראיית קרבן יש לה שיעור וכית

ייתי אי מייתי אחריתי לא מקבלינן מיניה ומותיב ר' יוחנן והכתיב "הוקר רגלך מבית רעך" כלומר אל תרבה להראות לו פניך ופריק ר"ל התם בחטאות ואשמות כלומר הזהר בעצמך ואל תחטא בכל יום ולהביא חטאת ואשם וכדר' לוי דאמר כתוב אחד אומר אבוא ביתך בעולות וכתוב אחר אומר הוקר רגלך מבית רעך ומשני לא קשיא הא בעולות ושלמים אבוא ביתך והא דכתב הוקר רגלך בחטאות ואשמות · תניא נמי

*) דברי רבינו אלו אינם עולים לפי סוגיית הגמ' ואולי דגירסא אחרת היה לו וצ"ע.

כז א מיי' פ"א מהל' מתנות עניים הלכה טו סמג לאוין רפד:

כח ב מיי' פ"ב מהל' בכורים הלכה יז סמג עשין קלח:

כט ג מיי' פ"א מהלכות חגיגה הלכה ב סמג עשין רכט:

ל ד מיי' פי"ד מהלכות אבל הלכה א:

לא ה מיי' פ"א מהל' ת"ת הלכה יוש"ע י"ד סי' רמו סעיף ג:

לב ו ז מיי' פ"א מהל' חגיגה הלכה ב:

לג ח ט מיי' שם הל' א:

לד י כ מיי' שם הל' ב ופ"ב שם הלכה ו:

נושא
לפרש הא דקתני הראיון אין לו שיעור

נושא/מבנה
I - II ב' לשונות במח' ר' יוחנן ור"ל איך לבא לעזרה בשאר ימות הרגל / בלי קרבן

"כי פליגי"

מבנה
△ "איתיביה" קושיות על ר' יוחנן
▽ קושיות על ר"ל
"בעיקר הרגל" אתה תאמר שניהם לקושיות על ר"ל על ר' יוחנן

נושא
מח' ר' יוסף ואביי בפירוש הא דקתני "אין נראין חצאין"

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבל אמרו חכמים הראייה: (ב) שם בעיקר הרגל איתיביה ר"ל לר"י ר' יוסי בר' יהודה: (ג) שם איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש יראה יראה מה אני: (ד) רש"י ד"ה הפאה וכו' אע"פ שיש לפאה שיעור חכמים נתנו בו שיעור: (ה) רש"י ד"ה ואין נראין וכו' לקמן הס"ד ואח"כ מה"ד מבית רעך וכו' אחי ורעי הס"ד ואח"כ מה"ד בחטאות וכו' ואשם הס"ד ואח"כ מה"ד סבר רב: (ו) תוס' ד"ה ר' יוחנן וכו' דכיון דאייתי קרבן בראייה: (ז) בא"ד מתני' בראיית פנים אבל בראיית קרבן יש לו: (ח) בא"ד לא יראו פני ריקם אפילו כל שהוא: (ט) בא"ד דלא מקבלינן מיניה טפי משום בל תוסיף וכו' אם ירצה דהא לא ספר וכו'

גליון הש"ס

גמרא כל היכא דאתא · כעין זה שבת דף כ ע"ב ועיין בתוספות שם ד"ה אלא אי אתמר

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמרא אף אתם בחנם · ר"ל עי' עולי אכן :

א"ל אביי פשיטא, הי מינייהו משוית להו פושעים והי מינייהו משוית להו זריזין אלא קרא למאי אתא? לכדאחרים דתניא *אחרים אומרים המקמץ, והמצרף נחשת, והבורסי פטורין מן הראייה שנאמר °כל זכורך" מי שיכול לעלות עם כל זכורך יצאו אלו שאין יכולין לעלות עם כל זכורך : **מתני'** עולות במועד באות מן החולין, והשלמים מן המעשר, יום טוב הראשון של פסח: ב"ש אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר. א ישראל יוצאין ידי חובתן בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה והכהנים בחטאות ואשמות ובבכור ובחזה ושוק אבל לא בעופות ולא במנחות : **גמ'** אלא עולות במועד הוא דבאות מן החולין הא ביום טוב מן המעשר אמאי *דבר שבחובה היא ב *וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין, וכי תימא הא קא משמע לן דעולות במועד באות, ביום טוב אינן באות, כמאן כבית שמאי דתנן *בית שמאי אומרים ג מביאין שלמים ואין סומכין עליהן אבל לא עולות ובית הלל אומרים מביאין שלמים ועולות ד וסומכין עליהן? חסורי מיחסרא והכי קתני ה עולות נדרים ונדבות במועד באות, ו ביום טוב אינן באות, ז ועולת ראייה באה אפילו ביו"ט [א] וכשהיא באה ח אינה באה אלא מן החולין ט ושלמי שמחה באין אף מן המעשר וחגיגת יום טוב הראשון של פסח בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים י מן המעשר תניא נמי הכי עולות נדרים ונדבות במועד באות, ביום טוב אינן באות, ועולת ראייה באה אפי' ביום טוב [ב] וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר, וחגיגת יום טוב הראשון של פסח: בית שמאי אומרים מן החולין ובית הלל אומרים מן המעשר מאי שנא חגיגת יום טוב הראשון של פסח? אמר רב אשי הא קא משמע לן חגיגת חמשה עשר אין חגיגת ארבעה עשר לא

אלמא

תורה אור

דברים טז

א"ל אביי האי נמי לא תיבעי לך קרא דבלאו קרא נמי פשיטא מאחר שחייב את כולן אנא ידענא דכל אחד צריך לזרז את עצמו דהיאך יאמר האב לאלו הוו זריזין ואלו הוו עצלין : אלא קרא לכדאחרים · והיינו נמי "אין נראין לחצאין" דמי שאינו ראוי לעלות אלא בחבורה מועטת כגון אלו שיעשו חבורה לעצמן כך נראה בעיני {*ואחריני מפרשין דלאו אין נראין לחצאין אתא אביי לפרושי אלא למימרא דקרא לאו להכי אתא וקשיא לי סוף סוף הא דאין נראין חצאין מאי קאמר תנא ועוד שיטת הש"ס כל היכא דאיכא סבר פלוני למימר הכי ואמר ליה פלוני הכי ההיא מילתא גופא דהוה מצי למימר קמא מתרץ בתרא ואמר ליה דלא תפרשיה הכי אלא הכי :} **מתני'** עולות במועד באות מן החולין · משמע השתא עולות ראייה הבאות בחולו של מועד באות מן החולין ולא ממעות מעשר שני דקיי"ל כל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין במסכת מנחות (דף פב.) ולקמן נמי בגמרא (דף ח.) תניא "מסת" מלמד שאדם מביא חובתו מן החולין ובגמ' פריך אמאי נקט חולו של מועד, כי מייתי לה ביום טוב נמי מן החולין בעי לאתויי : ושלמים מן המעשר · בגמרא מפרש שלמי שמחה דרבינהו קרא בכל מילי : ויו"ט הראשון של פסח · בגמרא מפרש מאי היא ומאי שנא פסח דנקט : ישראל יוצאין ידי חובתן · משום שמחה בכל ענין שיש להן בשר לשובע ואין זקוקין לזבוח שלמים לשם כך : בנדרים ונדבות · שהתנדבו כל השנה וכשעולין לירושלים ברגל מביאין אותן ומקריבין אימוריהן והבשר נאכל לבעלים יוצאין בהן משום שמחה משום דבעי למיתני סיפא והכהנים בחטאות וכו' נקט ברישא "ישראל" : והכהנים · שבאו להן חטאות ברגל, חטאות ואשמות שהיו עולי רגלים מחוייבין ויש להן בשר לשובע יוצאין בהן משום שמחה ואין צריכין להביא שלמים לשם שמחה אלא בזמן שאין להן בשר לשובע : יוצאין בחזה ושוק · המורמים להן משלמי עולי רגלים : אבל לא בעופות · בחטאת העוף שאין שובע אלא בבשר בהמה ובגמ' יליף לה : **גמ'** הא · אם הביאן ביום טוב יביאם מן המעשר אם ירצה בתמיה : וכי תימא · האי דנקט במועד משום דאגב אורחיה קא משמע לן מילתא אחריתי דאין עולת ראייה קריבה ביום טוב ואף על פי שהיא חובת הרגל הואיל ויש לה תשלומין למחר : מביאין שלמים · ביום טוב לפי שיש בהם צורך אכל הדיוט : ואין סומכין עליהן · שהסמיכה שבות היא שמשתמש בבעלי חיים ותנן אלו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה (ביצה דף לו:) : אבל לא עולות · אין מביאין כלל דסבירא להו לב"ש לכם: (שמות יב) ולא לגבוה חוץ מתמידין ומוספין שזמנן קבוע וכל שזמנן קבוע כתיב בהו "במועדו" ואפילו בשבת וכל שכן ביו"ט : וסומכין עליהן · כיון דמותר להביאן לא גזרו שבות לבטל סמיכתן : ביו"ט אינן באות · ואפי' לב"ה סבירא ליה לתנא דמתני' דנדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט וכי שרו ב"ה בעולת ראייה ושלמי חגיגה אע"פ שיש להן תשלומין, עיקר מצותן ביום ראשון דכתיב וחגותם אותו (ויקרא כג) ביום ראשון משמע : וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין · והכא לא מצו לאיפלוגי ולמימר טופל מעות מעשר עמהן דכי איסתרי טפילה, בחגיגה הוא דאיסתרי (א) לקמן מניין שאם רצה לערב כו' גבי שלמים יש אדם שיש לו אוכלין מרובין ונכסים מועטים ואי אפשר להביא אכילות כולן מן החולין אבל עולה למה טופלה יביא במעה כסף : אף מן המעשר · דלאו דבר שבחובה הוא במקום שיש בשר והרי יש לו מעות מעשר שני שיש לו להוציא בירושלים ויקנה בהם שלמים ורבי קרא לקמן כל מיני שמחות לשמחה : וחגיגת יום טוב הראשון · שהוא ודאי דבר שבחובה אפי' יש לו בשר הרבה דילפינן לקמן מוחגותם אותו וגו' ולקמיה פריך מאי שנא פסח דנקט : וב"ה אומרים כו' · לקמן פריך הא ודאי דבר שבחובה היא ומוקי לה בטופל : חגיגת י"ד לא · כלומר להכי נקט פסח לפי שיש ערב פסח חגיגה אחרת כשהיתה חבורת פסח מרובה היו מביאין עמו חגיגה כדי שיהא פסח נאכל על השובע ואשמעינן מתניתין דחגיגת יו"ט עצמו הוא דאינה באה אלא מן החולין אבל חגיגת ארבעה עשר באה אף מן המעשר :

אמר

מביאין שלמים ואין סומכין עליהם · דסבירא להו כשמאי רבם דאמר לקמן (דף יז.) שלא לסמוך ביום טוב והלל אומר לסמוך אבל מעולות לא מיירי פלוגתא דפליגו בה הלל ושמאי ואמרינן בפרק קמא דשבת (דף טו. ושם) דלא נחלקו רק בשלשה דברים ומההיא דסמיכה פריך ומשני לה שפיר אלא התלמידים קבלו מרבם אף עולות (ב) ולא נחלקו בהא ובההיא דפרק שני דביצה (דף כ:) מעשה באחד מתלמידי הלל שהביא עולתו בעזרה כו' ואמר לו אחד מתלמידי שמאי מה זו סמיכה הוא הדין דמצי למימר מה זו עולה שהם אומרים שלא להביא אלא לא הבין שהיה עולה אבל (ג) הסמיכה שראה לפניו הקפיד והא דלא הקפיד כמו כן בהלל עצמו בעובדא דמייתי לעיל מינה דשמא לא ראו הסמיכה ועוד שמא לא היו מוחין אלא לתלמידיו שהיו חולקין אבל הלל חלק עם רבם ואין בידם למחות : **עולות** ונדרים ונדבות במועד באות ולא ביו"ט · דאף בית הלל מודו דאין קריבין ביו"ט והא דקאמרי' בפ"ק דביצה (דף יב. ושם) השוחט עולת נדבה ביו"ט לוקה דאמר לך מני ב"ש היא ולא מוקי לה כב"ה דנהי דאיסורא איכא לאו ליכא כיון דאית ליה מתוך כדקאמרינן התם וכן אמרינן התם פ' שני דביצה (דף יט.) בגמרא דהאי משנה אמר רשב"א לא נחלקו ב"ש וב"ה על עולות שאינם של יו"ט שאין קריבין [והא] דהתם כי פריך על עולה דאמר מחלוקת ב"ש וב"ה בשלמי חגיגה לסמוך וכו' מברייתא דתני בה פלוגתא על שלמים שאינן של יו"ט כו' ולא אקשי ליה ממתניתין דהכא (ד) כי היכי דמהדר לה עולות נדרים ונדבות במועד באות ביו"ט לא היינו טעמא דעדיפא ליה לאקשויי מברייתא דמתני בהדיא ולא ע"י דיוקא וחסורי מיחסרא והכי קתניוהא דלא מייתי להו נדרים ונדבות לעולה דאמר לב"ה אין קריבין נדרים ונדבות משום דנפיק בהו משום שלמי שמחה כדאמרינן בסמוך דאיכא לאוקמי שסבר קרב שמחה כדינו והרב רבי אלחנן והר"י מתרץ דלא אמר בסמוך דנפיק בשלמי שמחה בנדרים אלא היינו היכא שהקריבום משום שמחה אבל הביאום לשם נדרים לא נפיק רק משום הקדישם :

אלמא

עין משפט נר מצוה

לה א מיי' פ"ב מהל' חגיגה הלכה י :

לו ב מיי' שם הלכה ח סמג עשין רכט :

לז ג ד מיי' שם פ"א הלכה ח ט :

לח ה מיי' שם הלכה י :

לט ו ז מיי' שם הלכה ח :

מ ח מיי' שם פ"ב הלכה א סמג עשין רכט :

מא ט מיי' שם הלכה י :

מב י מיי' שם הל' ח :

נושא
איזה קרבנות באות
רק מן החולין ואיזה מותר
אף מן המעשר

[עי' תוספות לקמן ח. ד"ה אמאי]

רבינו חננאל

נמי הכי כשנויא דריש לקיש · ואין נראין חצאין פי' כל מי שאינו יכול לעלות בכלל ישראל כולו · כגון המקמץ והמצרף נחשת והבורסקי מפני שריחו רע ומואסין אותו פטורין מן הראייה שנאמר כל זכורך מי שיכול לעלות עם כל זכורך : מתני' עולות במועד באות מן החולין כו' ושלמים מן המעשר מעשר שני שאע"פ שהוכנו מעות מעשר שני לשמחת הרגל · שלמים לשמחת הרגל הן באין ומותר תריצנה למתניתין הכי חסורי מחסרא והכי קתני עולות ונדרים ונדבות במועד הן באות אבל לא ביו"ט ועולת ראייה באה אפי' ביו"ט וכשהיא באה אינה באה אלא מן החולין ושלמי שמחה באין אף מן המעשר ממעות מעשר שני וחגיגת יו"ט הראשון של פסח בש"א מן החולין ובה"א מן המעשר · תניא נמי הכי עולות נדרים ונדבות במועד באות ביו"ט אינן באות כו' אסיקנא קסבר ב"ש חגיגת יו"ט הראשון היא מן התורה ·

נושא
מח' ב"ש וב"ה באיזה
קרבנות מותר
להביא ביו"ט

מסורת הש"ס

* בסוגריים רש"י מביא פירוש אחר ומקשה עליו

[לעיל ד.]

[לקמן ח. פסחים עא. ביצה יט: מנחות פב.]

ביצה יט. ולקמן יז. מגילה ט.

הגהות הב"ח

דלא פליג ר' יוחנן וכו' יש לו שיעור היינו יש לו שיעור למטה כדאיתא בירושלמי וכו' שיעור להבאה: (א) רש"י ד"ה וכשהיא באה וכו' דאיסתרי כדהגיה לקמן: (ב) תוס' ד"ה מביאין וכו' קבלו מרבם אף עולות ונחלקו בה בההיא דפ' שני כצ"ל ותיבת ולא נמחק: (ג) בא"ד אבל על הסמיכה: (ד) ד"ה עולות וכו' ולא אקשי ליה ממתניתין דהכא לבתר דמתרצים לה וכו' ולא ממתניתין ע"י דיוקא וכו' והר"י מתרץ וכו' שמחה בנדרים ונדבות [אלא] היכא שהקריבום :

הגהות הגר"א

[א ב] גמרא אפילו ביו"ט וכשהן באין אינן באין אלא כו' כצ"ל :